

BEDRETTİN DALAN NOBEL PEŞİNDE!

Forbes

TÜRKİYE

KASIM 2006 | SAYI 14 | WWW.FORBES.COM.TR

ATEŞ HATTINDAKİ SİMYACI

TÜRK BANKACILIK TARİHİNİN
EN BÜYÜK BİRLEŞMESİNİN
MİMARİ KEMAL KAYA, 'KOÇ'
KÜLTÜRÜNDEN YENİ BİR YAPI KREDİ
YARATABİLECEK Mİ?

► İLK KEZ FORBES'TA:
ENERJİDE 'MİLLİ
STRATEJİ BELGESİ'

► ÖZELLEŞTİRMENİN BÜYÜTTÜĞÜ
'ANADOLU KAPLANI': ALİ RIZA YILDIRIM

MERKEZ
Dergi

6.5 YTL / KKTC FİYATI 8 YTL

ISSN 1306-0627

9 771306 062009

Fransa Cumhurbaşkanı
Jacques Chirac, yeni yasa tasar
için 'üzüntü'sünü dile getiriyor.

TÜRKİYE-FRANSA

Yangına Yoğurt ve Benzinle Gitmek

Türk tüketiciler yoğurttan otomobile tüm Fransız ürünlerini boykot etmeye hazırlanırken, Fransa'nın Türkiye'de yapılması planlanan nükleer tesis gibi daha büyük çaplı projelerde yer alma şansı ise artık pek mümkün görünmüyor. | Brooke Arnao

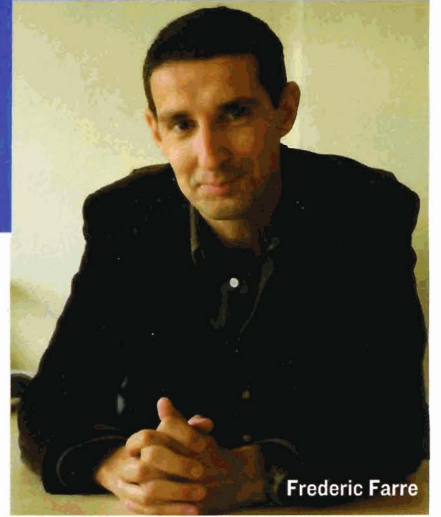
ANKARA'DAKİ FRANSIZ BÜYÜK-
elçiliği yumurta yağmuruna tutul-
duğu, İstanbul'da protestocular Be-
yoğlu sokaklarında taşıdıkları siyah çelengi
Fransız Konsoloslugu'nun merdivenlerine
bıraktığı sırada, Türk-Fransız danışmanlık
şirketi Turnkey/Hedefransa'nın yönetici orta-
ğı Frederic Farre Beyoğlu'nun hemen ya-
kınlarında Cihangir'deki bürosundaydı.
Telefonda, Fransa'daki Türk ve Türkiye'de-
ki Fransız müşterileriyle konuşan Farre,
müşterilerinin Türkiye'yle ilgili planlarına
dair kaygılarını gidermek ve son politik du-
rumun belirsizliğine dair korkularının yer-
siz olduğunu anlatmakla meşguldü. Du-
daklarından, Türkiyeliler, Türk ekonomisi
ve en önemlisi Türk-Fransız ilişkilerinin
durumuyla ilgili cesaret ve iyimserlik içe-
ren sözcükler dökülüyordu.

Fransız Ulusal Meclisi, ekim ayının or-
talarında Sosyalist Parti tarafından teklif
edilen tartışmalı yeni yasa tasarısını kabul
ettiğinden beri Fransız şirketler oluşacak
yeni duruma hazır. Eğer tasarı Cumhurbaşkanı
Jacques Chirac tarafından imzalanır ve Senato tarafından onaylanırsa sözde
Ermeni soykırımını inkar eden kişiler 45
bin euroya kadar para cezası ve bir yıl ha-

pis cezasına çarptırılacak.

Farre "Sıkıntı, ihalelerde ve olumsuz
tepkiden çekinen Total ve Carrefour gibi
büyük şirketlerde yaşanacak" diyor. Fran-
sa'nın Türkiye'deki büyük oyuncularından
petrol ve gaz şirketi Total, 30 yılı aşkın bir
süredir Türkiye'de ve sektörün yüzde 8'ini
kontrol ediyor. Türkiye'de yaklaşık 650 ki-
şiyi istihdam eden Total, boykotla ilgili yor-
um yapmayı reddediyor ama ülkedeki
uzun süreli varlığını pekiştirmek niyetinde.
Diğer bir büyük Fransız oyuncu Danone
Türkiye ise yakın geçmişte bini aşkın Türk
şirketinin yeni yasa tasarısını onaylama-
dıklarını ifade eden imzalarını toplarken,
kendi ürünlerinin de boykot edilmesini
engellemeye çalıştı. Farre "Az önce, çalış-
tığımız bir Fransız şirketten e-mail aldım. İş
anlaşmasının Türk tarafı gelecek hafta im-
zalamak üzere Fransa'ya gidecekti. Büyük
bir gayrimenkul şirketi idi ve bu yeni yasa
nedeniyle toplantıyı iptal etmişler. Herşey
ayarılanmıştı, bütün konularda uzlaşmış-
tı" dese de genel anlamda Turnkey/Hedef-
ransa yeni yasadaki kadar da etkilenmedi.

Fransız müşterilerince Turnkey, Türk
müşterilerince de Hedefransa olarak bili-
nen Turnkey, Türkiye ve Fransa'da, bu iki

Frederic Farre

ülke başta olmak üzere ülkelerarası iş ili-
şkileri kurmak konusunda uzmanlaşmış
tek danışmanlık şirketi. Kurulduğu 2004
yılından beri çeşitli sektörlerden yılda yak-
laşık 30 şirketin ihtiyaçlarına cevap veriyor.
Fransız KOBİ'lerin Türkiye'de müşteri,
dağıtımçı ya da tedarikçi bulmalarına yar-
dım ediyor. Türk şirketlere de Fransa'daki
işlerini geliştirmelerinde destek veriyor.

Farre "Ekonomi ve anaparanın men-
şesine göre bir ürünü boykot etmek man-
tıklı değil, çünkü Carrefour ve Danone gi-
bi Türkiye'de bulunan bütün büyük
markalar, ürünlerinin yüzde 99'unu Tür-
kiye'de üretiyor. Çalışanları ise Türkiye va-
tandaşı" diyor ve ekliyor: "Bütün ekono-
miler o kadar iç içe geçmiş ki, sözde bir
Fransız ürününü pazarlarken gümrüğü
Türkiye'ye ödöyorsunuz. Çok yazık, eğer

insanlar bunu anlamıyorsa ekonominin nasıl işlediğini de anlamıyorlardır.”

Geçen yıl Türkiye ve Fransa arasında 8 milyar euroluk bir ticaret hacmi olduğu düşünüldüğünde, kapsamlı bir tüketici boykotu ekonomik ilişkilere ağır darbe vuracak. Paris'teki Amerikan Üniversitesi'nde görev yapan Prof. Hall Gardner, "Irak Savaşı sırasında Amerikalılar Fransız şarabını boykot ettiler ve bu bir süre devam etti. Bu boykotun Fransız-Amerikan ilişkilerine pek faydası olmadı. Ama tabii ki Türkler, Amerikan ekonomisine göre çok daha zayıf bir pozisyondayız" diyor ve ekliyor: "Eğer Fransızlar yatırımlarını geri çekmeye başlarsa Fransız ürünlerini boykot etmek onlara pek fayda sağlamayacak, çünkü bu yatırımlar Türkiye için önemli."

Karşılaştırmalı tarih konusunda çalışan ve savaşların nedenlerini araştıran jeostratejist Prof. Gardner'a göre Fransızların insan hakları kayıtları kusursuzluktan çok uzak. "Ermenilerle ilgili aldığım milyonlarca e-maile ek olarak şimdi de Ceza-yir sorunu hakkında mailler alıyorum" diyen Prof. Gardner sözlerine şöyle devam ediyor: "Her ülke nedensiz işlediği bir suçtan sorumlu. Hiroshima ve Nagazaki'ye bomba atılmalı mıydı, bu hala tartışılır."

Her ne kadar yeni tasarımın yasalama-sı pek mümkün görünmese de yeteri kadar zarar verdi bile. Türkiye ve yurtdışındaki Türk işletme ve tüketicilerin güveni çoktan sarsıldı. Fransa, Türkiye'nin beşinci büyük ticari ortağı ve Türkiye'de yaklaşık 450 Fransız işletme bulunuyor. Türkiye'nin Fransa'yla dış ticaret hacmi 10 milyar dolar. Türkiye'nin Fransa'ya ihracatı geçen yıl 3,7 milyar dolar, Fransa'dan ithalatı ise 5,8 milyar doları buldu. Yani hem Türkiye hem de Fransa için çok fazla şey tehlikede.

Fransa ve Türkiye geçen yıl da, Fransa AB Anayasası'nı geri çevirdiğinde dolaylı olarak karşı karşıya gelmişlerdi. Anayasa'ya ülkenin neredeyse yüzde 55'i 'hayır' dedi. Fransa'nın anayasayı kabul etmemesindeki nedenlerden biri olarak Türkiye'nin potansiyel üyeliği de sayılmıştı.

Prof. Gardner, "Sosyalist Parti'nin yolunun Ermeni davasına ya da Fransa-Türkiye davasına bir faydası olacağından emin değilim. Özellikle de Türkiye'nin AB'ye üyelik ilişkilerine. Birçok kişi bunu Türkiye'nin AB üyeliğini durdurmanın bir yolu olarak görüyor" diyor. ■

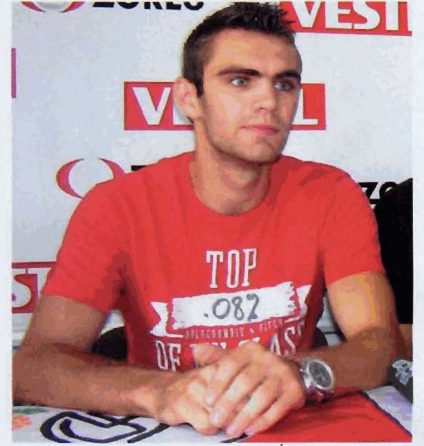
Vestel 'Vefa' Manisa

Holosko'nun ağır şekilde sakatladığı Malatyaspor kalecisi Fevzi Tuncay'ı transfer eden Vestel Manisaspor, bu kez kalp spazmı geçiren Meduna'ya kucak açtı. | Kemal Şen

VESTEL MANİSASPOR-GALATASARAY karşılaşmasında Galatasaray lehine verilen penaltı kararı ile bütün kameralar karara itiraz eden Vestel Manisasporlu oyunculara yönelirken Galatasaray'ın doktoru Murat Çevik'in gözleri o sırada itiraz etmeyen tek rakip futbolcuya takılmıştı. Vestel Manisaspor'un genç Çek futbolcusu yere düşerken yanına ilk koşan Murat Çevik olmuştu. Kalp spazmı geçiren Meduna ölümden dönerken ona en büyük desteği kulübü Vestel Manisaspor ve bağlı olduğu Zorlu Holding verdi. Şirket, Türkiye'de daha önce benzeri görülmemiş bir uygulamaya imza atarak sözleşmesi fesh edilmesine rağmen Meduna'nın kulüpten sezon sonuna kadar alacaklarının ödenmesine karar verdi. Bundan 1,5 yıl önce 800 bin euro bonservis bedeliyle transfer edilen Meduna'nın sözleşmesi normal şartlarda 2,5 yıl sonra bitecekti. Ancak hastalığı nedeniyle futbolcunun sözleşmesi otomatikman geçersiz kaldı. Yasal sorumluluğu bulunmamasına rağmen Vestel Manisaspor kurumsallık adına futbolcuya ödemesi gereken transfer taksitlerini, aylık maaşını ve maç primlerini ödemeye devam ediyor. Puan başına 1.500 YTL prim ödeyen Vestel Manisaspor'un şu anda ligde lider olduğunu düşünürsek Meduna bundan karlı çıkacak gibi görünüyor.

Vestel Şirketler Grubu'nun Meduna'ya vereceği destek bu sene sonu ile sınırlı değil. Meduna ile masaya oturacak olan yönetim, ülkesindeki kanunlar çerçevesinde futbolcuya ticari faaliyet göstermesi için destek verecek.

Vestel Manisaspor başkanı Haluk Çubukçu, oyuncunun bundan sonraki hayatına destek olmak istediklerini belirtiyor. Aslında Meduna olayı Vestel'in kurumsal kimliğinin futbola yansımalarının ilk örneği değil. Geçtiğimiz sezon Vestel Manisaspor'un Malatyaspor ile oynadığı karşılaşmada Çek futbolcu Holosko'nun

Vestel Manisaspor Meduna'ya ticari faaliyet göstermesi için destek vermek istiyor.

sert müdahalesi sonucu ayağı kırılan Malatyaspor kalecisi Fevzi Tuncay sezonu kapatmıştı. Futbolcu, sakatlığı nedeniyle kulübü ile yeni sözleşme imzalamadı. Kadrosunda iki iyi kaleci olmasına rağmen Vestel Manisaspor Fevzi'ye kucak açarak üç yıllık sözleşme imzaladı.

Çubukçu, bu başarıyı arkalarındaki güçlü kurumsal kimliğe bağlıyor:

"Şirket kültürü kulüpte de devam ediyor. Vestel Manisaspor'un başarısı bu noktada çok önemli. Koyduğumuz hedeflere ulaşmamız halinde önümüzdeki yıllarda diğer şirketlerin de futbola kalite ve kaynak anlamında katkı yapacak."

Zorlu Grubu altı sene içinde kulübe 100 milyon dolara yakın bir kaynak aktardı. Ayrıca Haluk Çubukçu'nun genel müdürlüğünü yaptığı Zorpet Akaryakıt ve İnşaat şirketi vergiler çıkarıldıktan sonraki bütün kazancını Vestel Manisaspor'a aktarıyor. Zorlu Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Zorlu ise Vestel'deki yönetim felsefesini aynen kulübe aktardıklarını ifade ediyor. Manisalı olmamasına rağmen yatırımlarını bilinçli bir şekilde Manisa'ya kaydırıldığını söyleyen Zorlu, Vestel Manisaspor'un şehirle hemşehrilik ilişkilerini geliştireceğine inanıyor. ■